

DUNA-TISZA MEDENCE

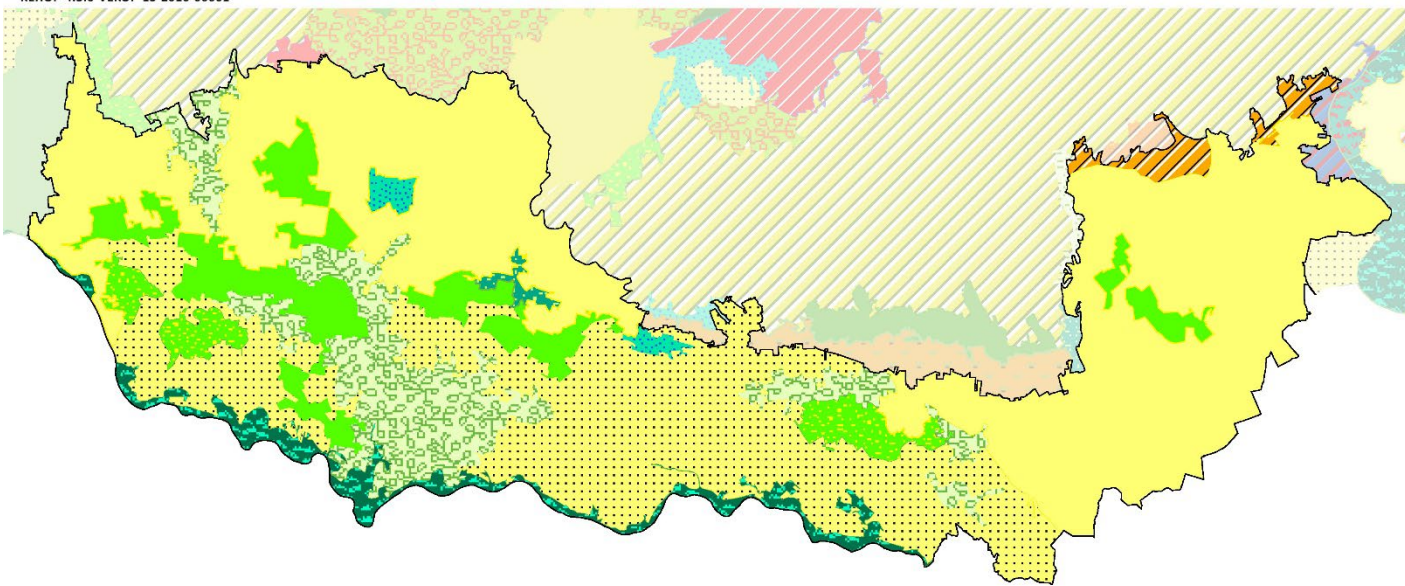
604. ALSÓ-DRÁVA MENTE TÁJKARAKTER-TERÜLET

Az ország déli részén található Alsó-Dráva mente tájkarakter-területen a Dráva jelentős kiterjedésű síkságot alakított ki a Dunába történő beömlése előtt. A földrajzi kistájbeosztás a területen megkülönbözteti a Fekete-víz síkját, a Baranya–Eszéki Dráva síkot és a Drávaközt. A térség lassan elnéptelenedő, alacsony intenzitással hasznosított táj, nagyrészt szántó-domináns felszínborítású területekkel, jelentős folyómenti természeti értékekkel. Területe 1549,1 km².

Fotó: Csorba P. (Baranya-Eszéki Dráva-sík Drávasztára 2018)

Az Alsó-Dráva mente tájkarakter-területen előforduló tájkarakter-típusok

- Erdő-vízdomináns folyótáj
- Erdő-vízdomináns síksági táj
- Erdődomináns, homogén síksági táj
- Erdődomináns, mozaikos síksági táj
- Gyep-víz-erdőmozaikos síksági táj
- Szántódomináns, homogén síksági táj
- Szántódomináns, mozaikos síksági táj
- Település-kert-agrármozaikos síksági táj
- Változatos felszínborítású síksági táj

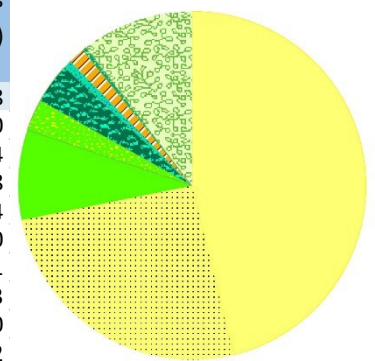
1:500 000
0 5 10 km

SZÉCHENYI 2020

Tájkarakter-típusok	Össz-terület (km ²)	Terület-arány (%)	Folt-szám	Átlagos foltméret (km ²)	Szórás (km ²)
Alsó-Dráva mente	1549,13	100,00%	29	53,42	94,28
Szántódomináns, homogén síksági táj	715,03	46,16%	3	238,34	119,30
Szántódomináns, mozaikos síksági táj	397,70	25,67%	3	132,57	134,84
Erdődomináns, homogén síksági táj	129,29	8,35%	8	16,16	13,78
Erdődomináns, mozaikos síksági táj	45,56	2,94%	3	15,19	5,44
Erdő-vízdomináns folyótáj	58,70	3,79%	1	58,70	0,00
Erdő-vízdomináns síksági táj	11,41	0,74%	2	5,71	1,11
Település-kert-agrármozaikos síksági táj	23,93	1,54%	2	11,97	3,13
Gyep-víz-erdőmozaikos síksági táj	5,95	0,38%	1	5,95	0,00
Változatos felszínborítású síksági táj	161,55	10,43%	6	26,93	35,42

AZ ALSÓ-DRÁVA MENTE TÁJKARAKTER-TERÜLET KULCSJELLEMZŐI

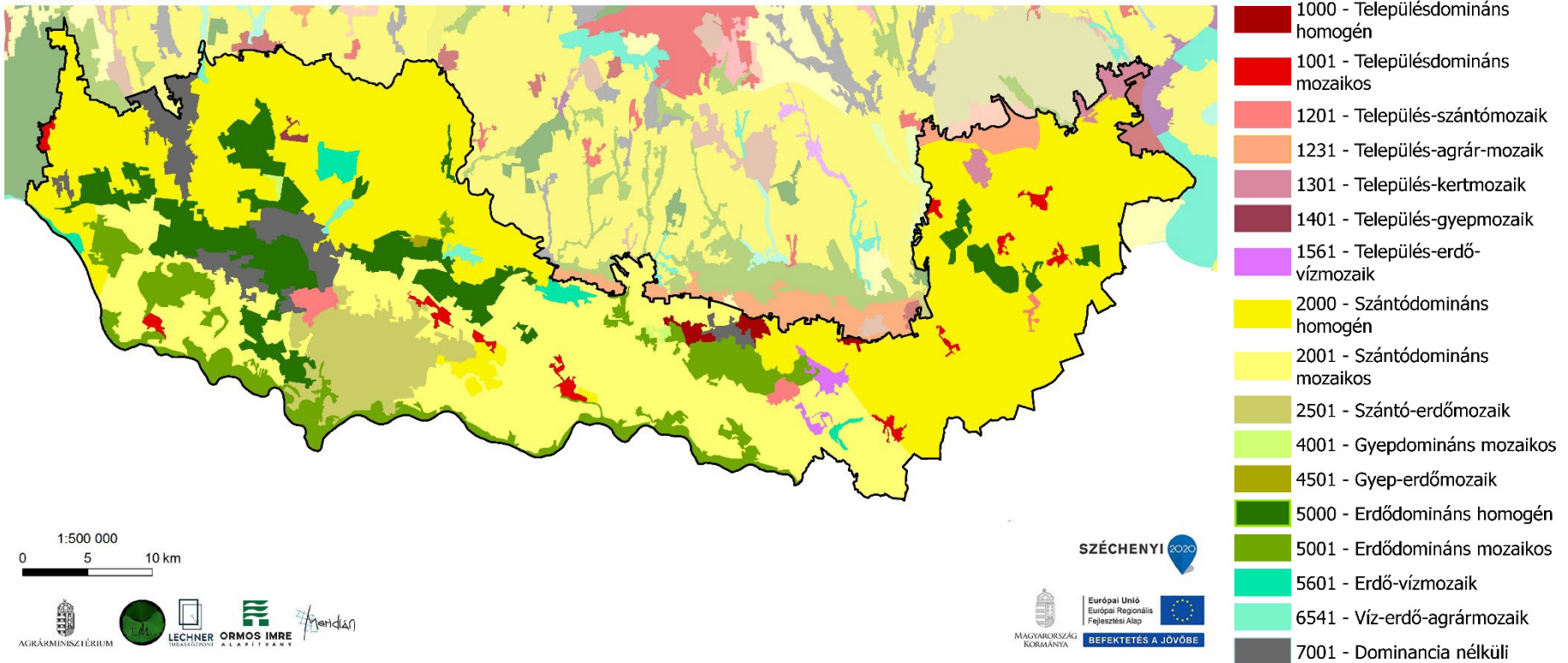
I/1. Domborzat

A táj domináns domborzati típusa az enyhén tagolt alacsony síkság, amelynek területi aránya közel 60%. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/1. térkép)

I/2. Komplex felszínborítás-típusok

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

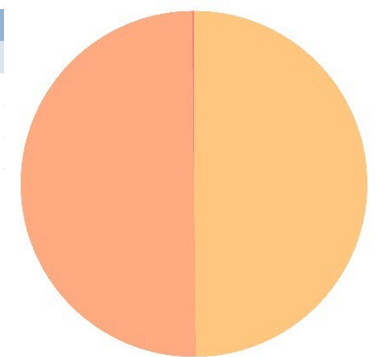
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai I/2. térkép)

TERMÉSZETI JELLEMZŐK

II/1. Éghajlati körzetek

Meleg éghajlatú terület egyenlő arányban keleten mérsékeltlen száraz, nyugaton mérsékeltlen nedves. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/1. térkép)

Éghajlati körzetek	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	
meleg - mérsékeltlen száraz	49,98%
meleg - mérsékeltlen nedves	49,86%
meleg - száraz	0,16%

II/2. Tengerszint feletti magasság

A tengerszint feletti magasság a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző magassági értékek leírása azonos a domborzatnál leírtakkal. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/2. térkép)

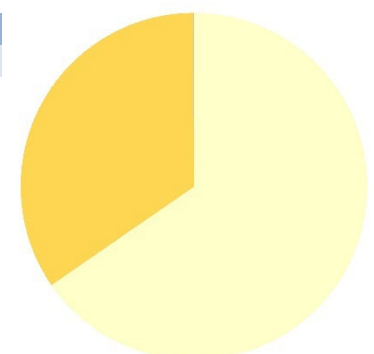
II/3. Relief

A relief a domborzat egyik forrásindikátora. A jellemző felszín-mozgalmassági jellemzők leírása azonos a domborzatnál leírtakkal. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/3. térkép)

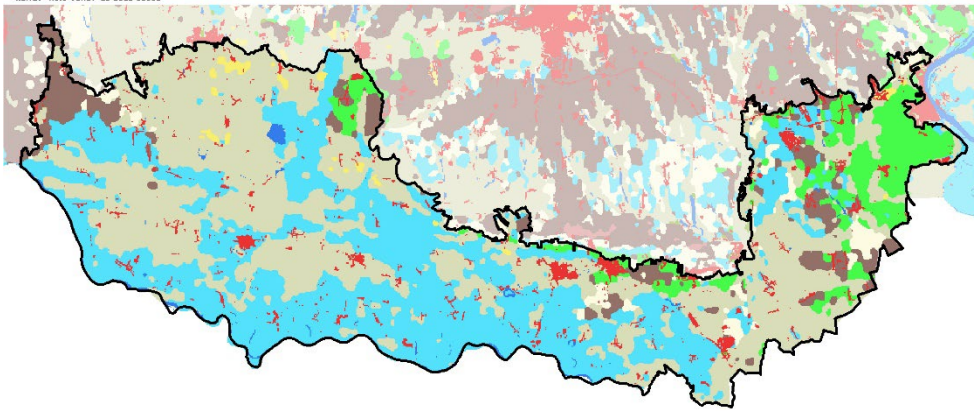
II/4. Alapkőzet

A táj nagyobb részét, mintegy négyötödét alluviális üledék borítja. A terület kisebb részét, az összterület kb. egyötödét löszös üledék fedi. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/4. térkép)

Kőzet név	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	100,00%
glaciális és alluviális üledék	65,39%
löszös üledék	34,54%
mészkö és dolomit	0,07%

II/5. Talajtípusok

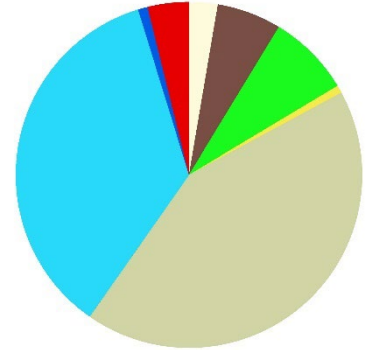
0 5 10 km

AGROKÖRNYEZETI SZOLGÁLTATÁSOK
LECHNER

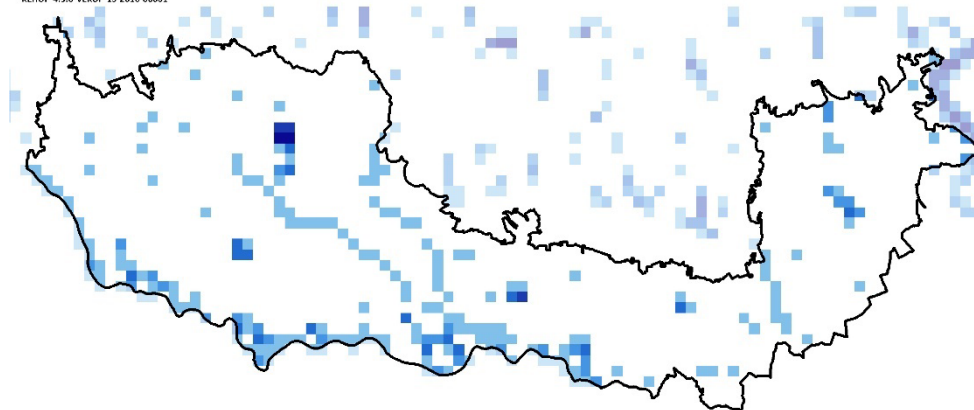
SZÉCHENYI
EUROPAI UNIÓ
EUROPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

Talajtípus	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	100,00%
Réti talajok	42,60%
Öntés és lejtőhordalék talajok	35,54%
Csernozjom talajok	7,71%
Barna erdőtalajok	6,01%
Beépített terület	3,84%
Váztalajok	2,67%
Nyílt vízfelszín	0,90%
Szikes talajok	0,72%
Láptalajok	0,00%

A tájat a réti- és öntéstalajok jellemzik. Ez utóbbi talajok közvetlen a vízfolyások mentén helyezkednek el. A két főtípus együtt a táj közel négyötödét borítja. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/5. térkép)

II/6. Felszíni vizek területaránya

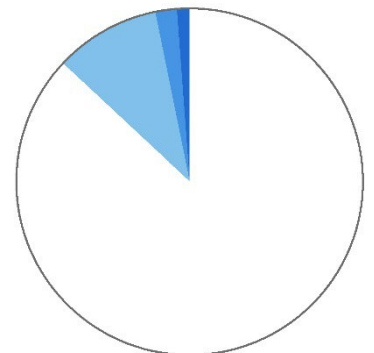
0 5 10 km

AGROKÖRNYEZETI SZOLGÁLTATÁSOK
LECHNER

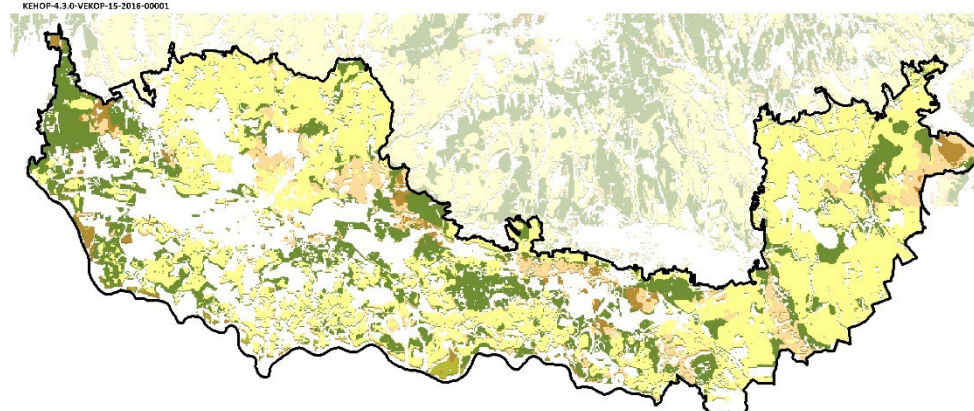
SZÉCHENYI
EUROPAI UNIÓ
EUROPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

Felszíni vizek területaránya	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	
0-1% - nincs, elenyésző	86,67%
1-5% - alacsony	9,84%
5-10% - közepes	2,01%
10-20% - magas	1,17%
20-50% - nagyon magas	0,19%
50-100% - meghatározó	0,13%

A felszíni vizek aránya a tájban átlagos, 0,008 km²/km². (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/6. térkép)

II/7. Ökotípusos földhasználat

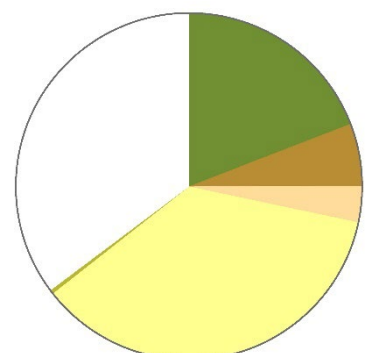
0 5 10 km

AGROKÖRNYEZETI SZOLGÁLTATÁSOK
LECHNER

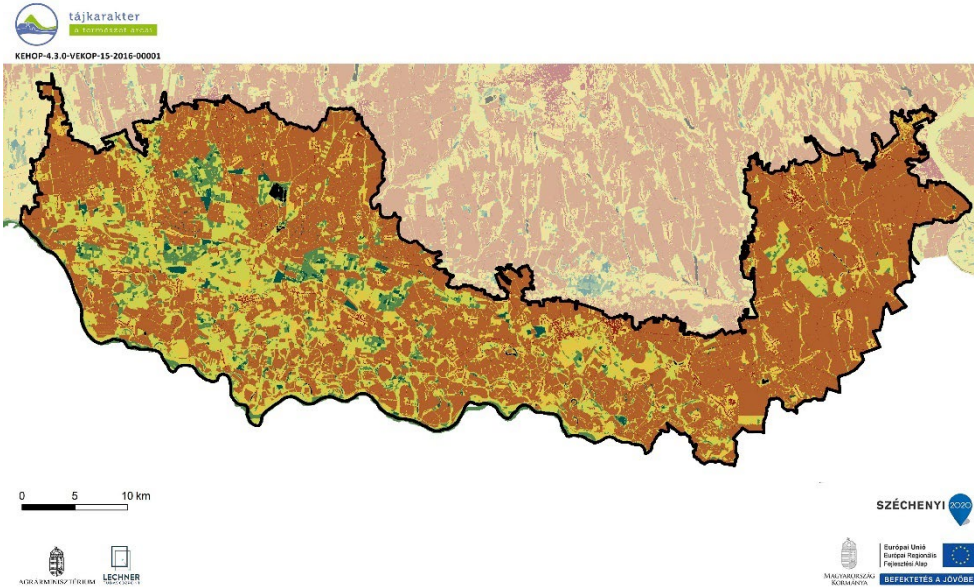
SZÉCHENYI
EUROPAI UNIÓ
EUROPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

Ökotípusos földhasználat	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	64,77%
kiváló termőhelyi adottságú szántó	36,08%
kiváló termőhelyi adottságú, környezetileg érzékeny szántó	0,36%
gyenge és közepes termőhelyi adottságú szántó	5,80%
gyenge és közepes, környezetileg érzékeny szántó	3,38%
erdőtelepítésre javasolt terület	19,15%

Az ökotípusos vizsgálat szerint a táj területének közel 20%-án erdőszítés javasolt, a terület mintegy 3,5 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge talajadottságok, illetve a környezeti érzékenység következtében - a szántók extenzifikációja (földhasználat-váltás vagy szántóföldi művelés külterjesítése) indokolt. Kiváló termőhelyi adottságú szántók aránya is magas (36%), ezeken a területeken a szántóföldi növénytermesztés fenntartása lehet a cél. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/7. térkép)

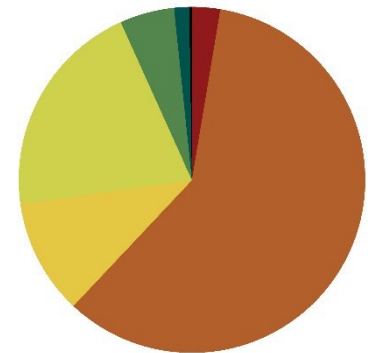

II/8. Ökológiai állapot

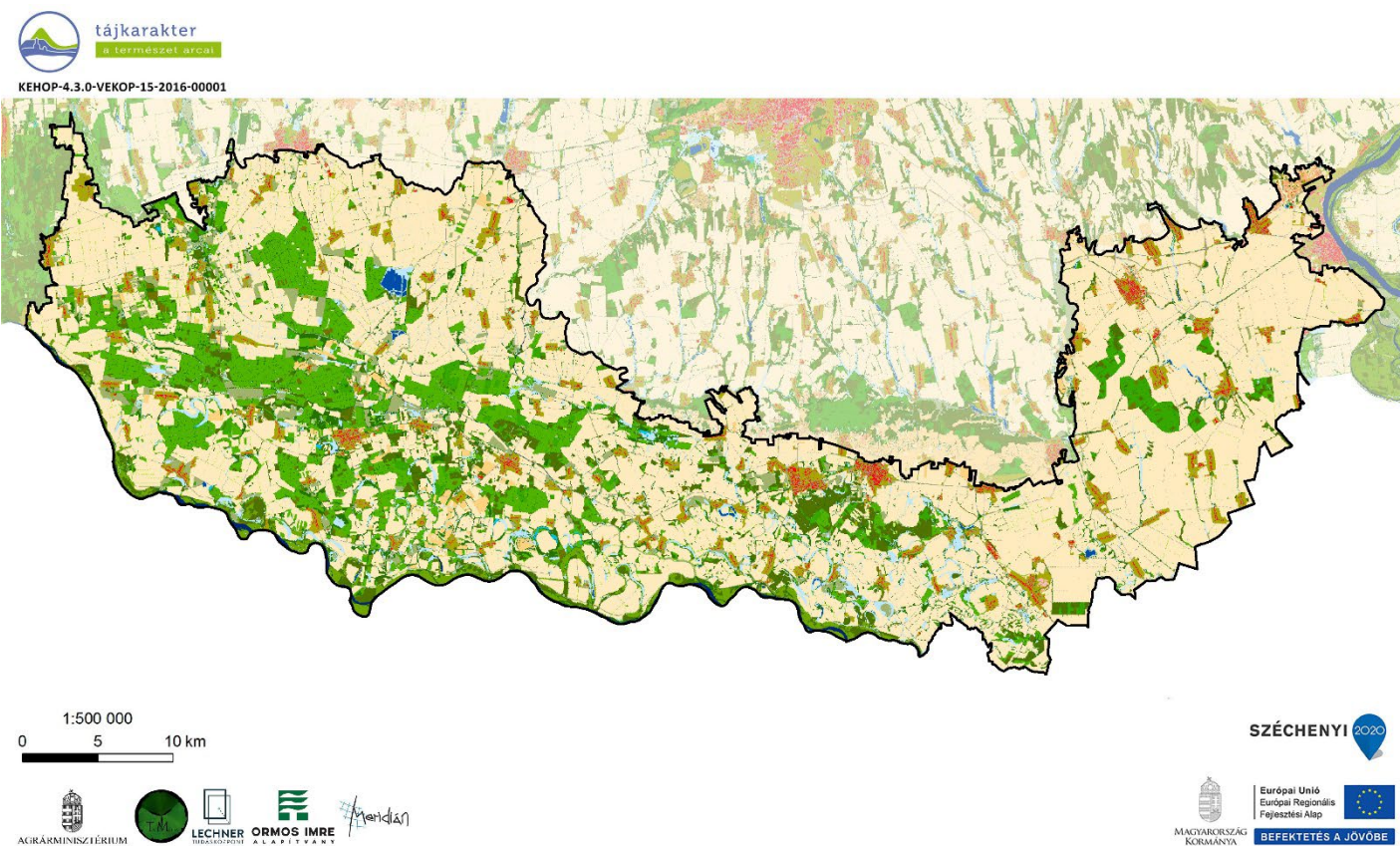
Ökológiai állapot	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	
Mesterséges felszín	2,6
Rossz ökológiai állapot	59,4
Kedvezőtlen ökológiai állapot	10,8
Közepes ökológiai állapot	20,5
Jó ökológiai állapot	5,1
Kiváló ökológiai állapot	1,4
Adathiány	0,2

A rossz állapotú területek (60%) kiugróan magas arányban vannak jelen, a közepes (21%) és a kedvezőtlen (11%) állapotú területek jelennek meg még nagyobb arányban, a jó (5%) és a kiváló (1%) állapotú területek főleg a NY-i részén koncentrálnak a tájkarakter-területnek. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/8. térkép)

FELSZÍNBORÍTÁS-JELLEMZŐK

II/9. Ökoszisztéma-alaptérkép (2. szint)

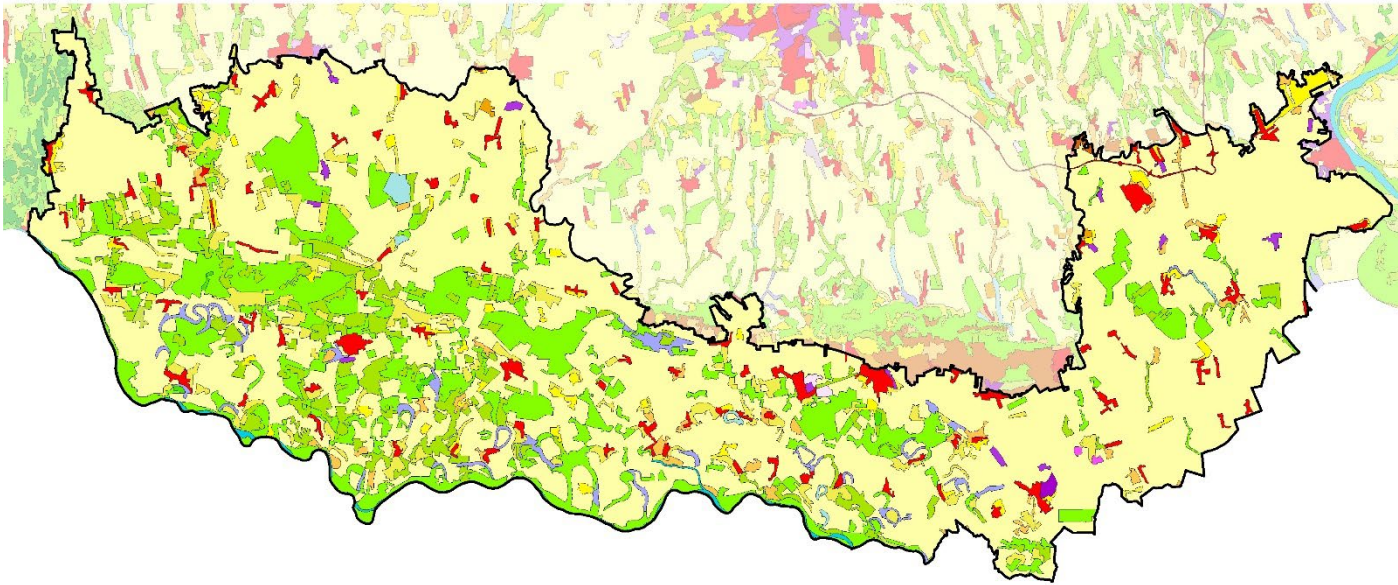

- 11 : Épületek
- 12 : Utak és vasutak
- 13 : Egyéb burkolt vagy burkolatlan mesterséges felületek
- 14 : Zöldfelületek mesterséges környezetben
- 21 : Szántóföldek
- 22 : Állandó kultúrák
- 23 : Komplex területek
- 31 : Homoki gyepek
- 32 : Szikes és szikesedésre hajlamos gyepek
- 33 : Sziklakibúvásokkal tarkított gyepek
- 34 : Zárt gyepek kötött talajon vagy domb és hegyvidéken
- 35 : Máshová nem besorolható lágyszárú növényzet
- 41 : Többletvízhatástól független (TVFLN) erdők
- 42 : Természetszerűbb galériaerdők
- 43 : Egyéb vízhatás alatt álló (TVHA) erdők
- 44 : Idegenhonos fajok dominálta erdők, faültvények
- 45 : Erdőként nyilvántartott faállomány nélküli, vagy felújítás alatt álló területek
- 46 : Máshová nem besorolható fás szárú növényzet
- 51 : Lágyszárú dominanciájú vizes élőhelyek
- 52 : Fás szárú dominanciájú vizes élőhelyek
- 61 : Állóvizek
- 62 : Vízfolyások

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/9. térkép)

II/10. CORINE felszínborítás

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

1:500 000
0 5 10 km

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/10. térkép)

Összefüggő településszerkezet	Lerakóhelyek, meddőhányók	Rét, legelő	Átmeneti erdős-cserjés területek
Nem összefüggő településszerkezet	Építési munkahelyek	Komplex művelési szerkezet	Ritkás növényzet
Ipari vagy kereskedelmi területek	Városi zöldterületek	Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes növényzettel	Szárazföldi mocsarak
Út - és vasúthálózat és csatlakozó területek	Sport-, szabadidő- és üdülőterületek	Lomlevelű erdők	Tőzeglápok
Kikötők	Nem öntözött szántóföldek	Tűlevelű erdők	Folyóvizek, vízi utak
Repülőterek	Rizsföldek	Vegyes erdők	Állóvizek
Nyersanyag kitermelés	Szőlők	Természetes gyepek, természetközeli rétek	
	Gyümölcsösök, bogyósok		

II/11. Felszínborítás-átalakulás típusok

Felszínborítás stabilitás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Alsó-Dráva mente	393	100,00%
1 - Stabil	164	41,73%
2 - Kvázi stabil	128	32,57%
3 - Lépcsőzetes	26	6,62%
4 - Ciklikus	18	4,58%
5 - Dinamikus	57	14,50%

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/11. térkép)

II/12. Felszínborítás-átalakulás jellege

Felszínborítás átalakulás	Mintapontok száma (db)	Százalékarány (%)
Alsó-Dráva mente	393	100,00%
1 - Változatlan terület	193	49,11%
2 - Településnövekedés	12	3,05%
3 - Extenzifikáció	37	9,41%
4 - Intenzifikáció	118	30,03%
5 - Dinamikus terület	33	8,40%

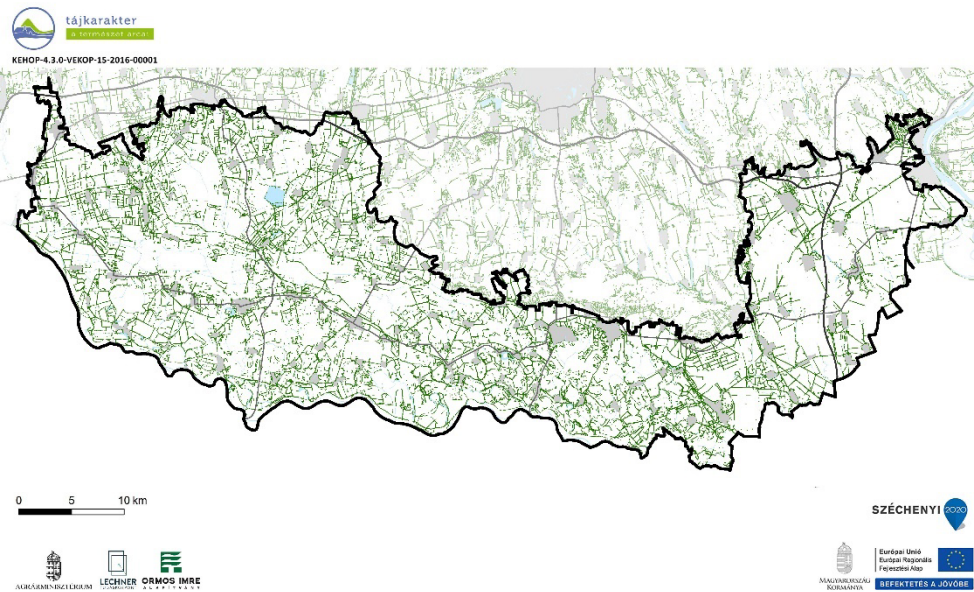

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/12. térkép)

II/13.-16. Stabil felszínborítású területek (stabil településterület, stabil szántó-, kert-, szőlőterület, stabil erdőterület, stabil gyepterület és vízfelszín)

(Az indikátorok országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/13.-16. térkép)

II/17. Zöld vonalas elemek sűrűsége

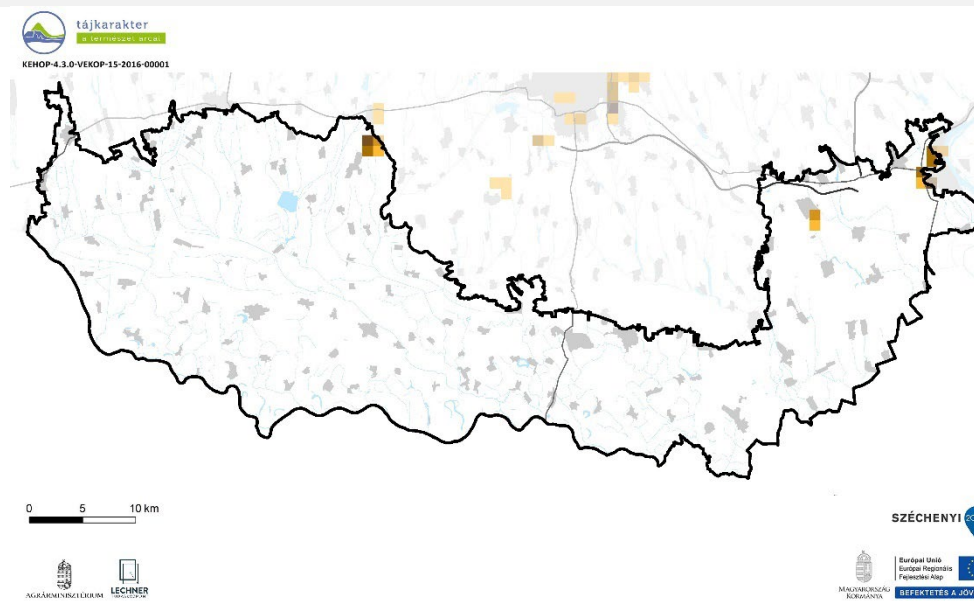

ZÖLD VONALAS ELEMELK SŰRŰSÉGE

- Zöld vonalas elem
- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Belterület
- Vízgazdálkodási térség (OTrT)

Zöld vonalas elemekben gazdag terület. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/17. térkép)

II/18. Beépítettség növekedése (1990-2018)

Beépítettség növekedése (1990-2018)	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	
0%	99,41%
1-6%	0,19%
6-10%	0,11%
10-20%	0,22%
20-40%	0,08%

1990-2018 között az új települési területek kialakulása nem volt jelentős, egyedül Mohács és Királyegyháza környék jellemző. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/18. térkép)

II/19. Közlekedési hálózat sűrűsége

A közlekedési hálózat sűrűsége a tájban alacsony, 0,22 km/km². (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/19. térkép)

Közlekedési hálózat sűrűsége	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	
0-0,44 km/km ²	82,01%
0,44-1,56 km/km ²	16,76%
1,56-9,44 km/km ²	1,23%

II/20. Roncsolt területek aránya (külfejtéses bányá, hulladéklerakó)

Földhasználati információk alapján a roncsolt területek (lerakók, külszíni bányaterületek) tájkarakter területéhez viszonyított aránya az országos átlag alatti, nem jelentős. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/20. térkép)

Fotó: Csorba P. (Fekete-víz síkja Adorjás 2016)

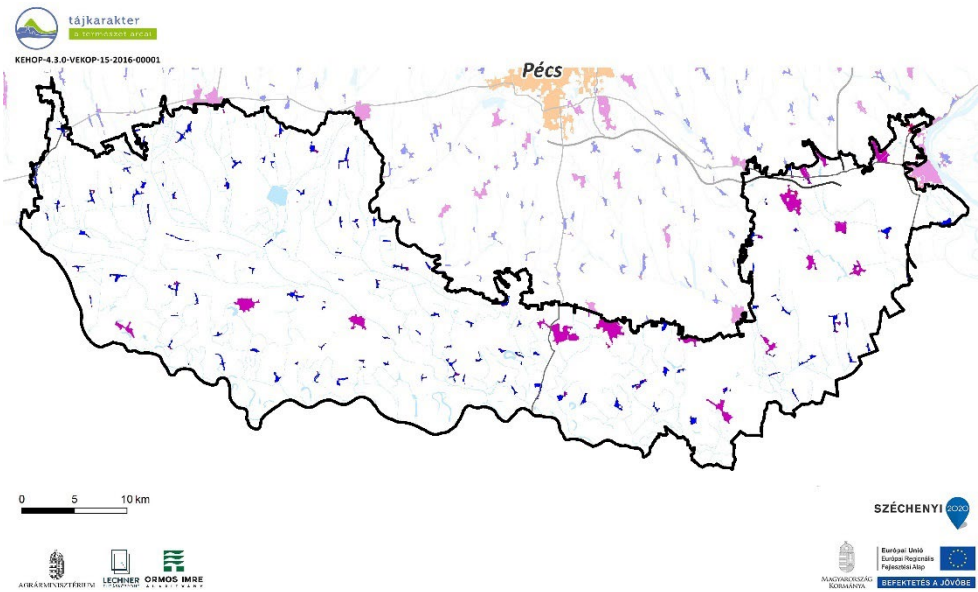

ANTROPOGÉN ÉS PERCEPCIONÁLIS JELLEMZŐK

II/21. Település-sűrűség (belterületi beépített területek eloszlása)

A Mecsek és Baranyai-dombvidék településhálózati szempontból azonos az Alsó-Dráva mente területével, átlagosnál sűrűbb (0,33 db/km²) hálózatu területet alkotnak. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/21. térkép)

II/22. Településméret (átlagos belterületi települési terület mérete)

A településhálózatban kiemelkedően magas az aprófalvak (1. településméret kategória) aránya, melyek átlagos területe 4 ha. Jellemzők még a 2. településméret kategórián belül az átlagosan 60 ha nagyságú települések, míg a 3. és 4. településméret kategóriába tartozó települések igen ritkák. Az apró települések között több 5. településméret kategóriába tartozó város található. A legnagyobb település 9,13 km², a 4 km²-t meghaladó települések száma 5 db, míg a nagyterjedésű települési területek száma 2 db. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/22. térkép)

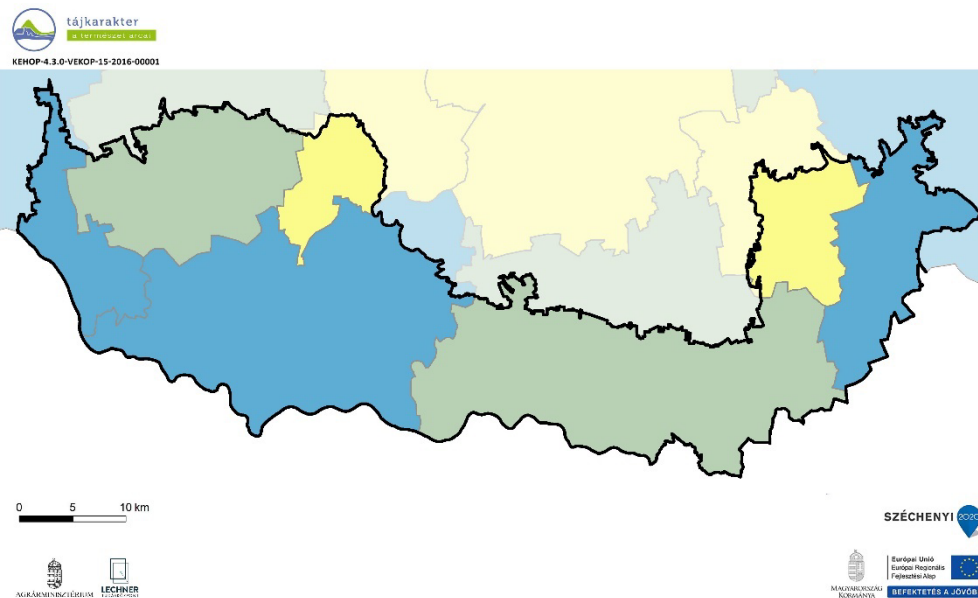
II/23. Külterületi szórványbeépítés sűrűsége

A külterületi beépítések sűrűsége átlagos (0,54 db/km²), nem minden belterületekhez tartozik külterületi beépítés. A külterületi beépítések mérete átlagos (0,71 ha), ez azonban igen nagy változatosságból adódik: előfordulnak az aprófalvakkal vetekedő méretű, beépített komplex művelésű területek és a bányaműveléssel összefüggő beépítések, de sokkal kisebbek is. A szórványok főbb úthálózat menti sűrűsödése is megfigyelhető. (Az indikátor tájkarakter-típusok határaihoz igazított országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/23. térkép)

II/24. Nagy kiterjedésű települési tér

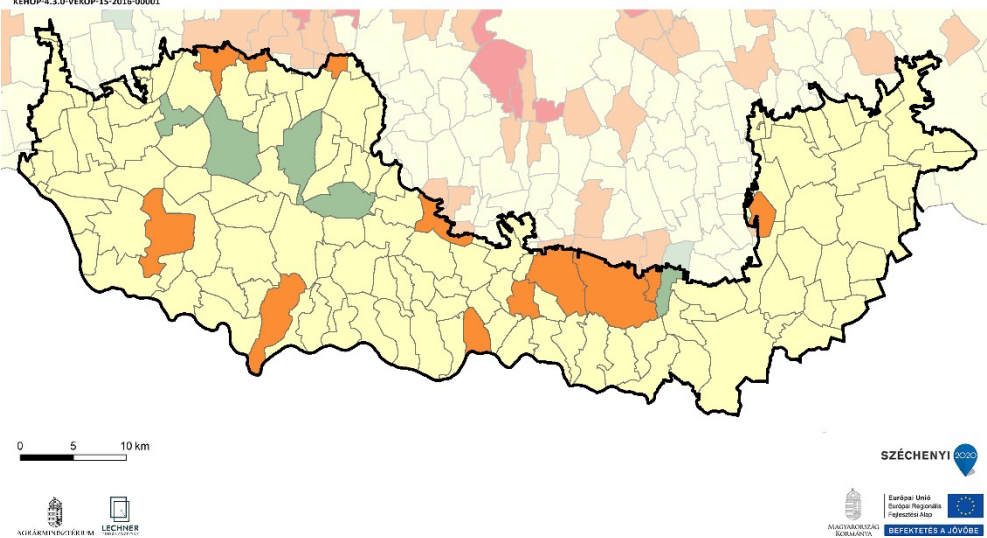
Alsó-Dráva mente tájkarakter-területen nagy kiterjedésű települési tér nem található. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/24. térkép)

II/25. Népeségváltozás

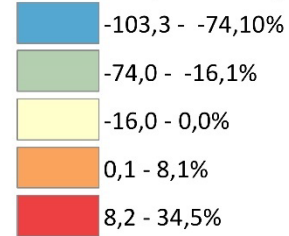

Az Alsó-Dráva mente térségében az országos átlagot meghaladó mértékű népeségcsökkenés volt jellemző az elmúlt 40 év során. A térségen belül a csökkenés mértéke a legkeletibb és legnyugatibb területeken volt jelentősebb (pl. Sellyei járás). (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/25. térkép)

II/26. Külterületi lakosok arányának változása

KÜLTERÜLETI LAKOSOK ARÁNYÁNAK VÁLTOZÁSA (1980-2011)

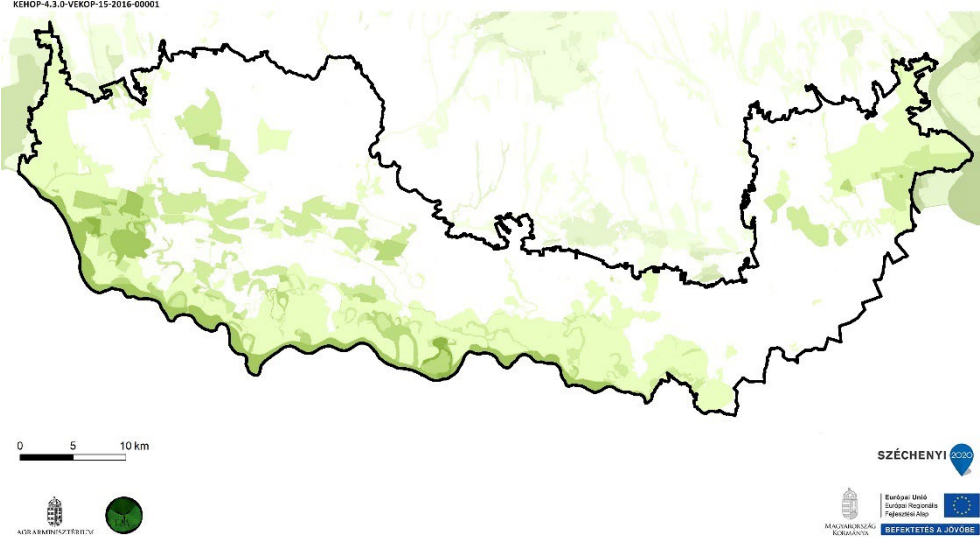

Az Alsó-Dráva mente térségében a külterületi lakosok aránya a települések többségénél csökkent, néhány település esetében azonban növekedés volt megfigyelhető (pl.: Harkány, Siklós). (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/26. térkép)

II/27. Néprajzi táj

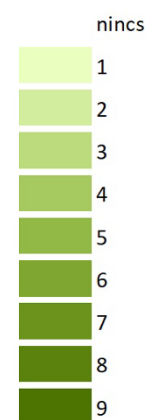
Magában foglalja az Ormánság és a Külső-Drávaszög néprajzi tájakat. Aprófalvas térség. A területen vegyesen található útmenti szalagtelkes, valamint szabálytalanabb, halmazos jellegű települések is. A Dráva és egykori holtágai meghatározó tájelemek. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/27. térkép)

II/28. Természeti és kulturális örökség

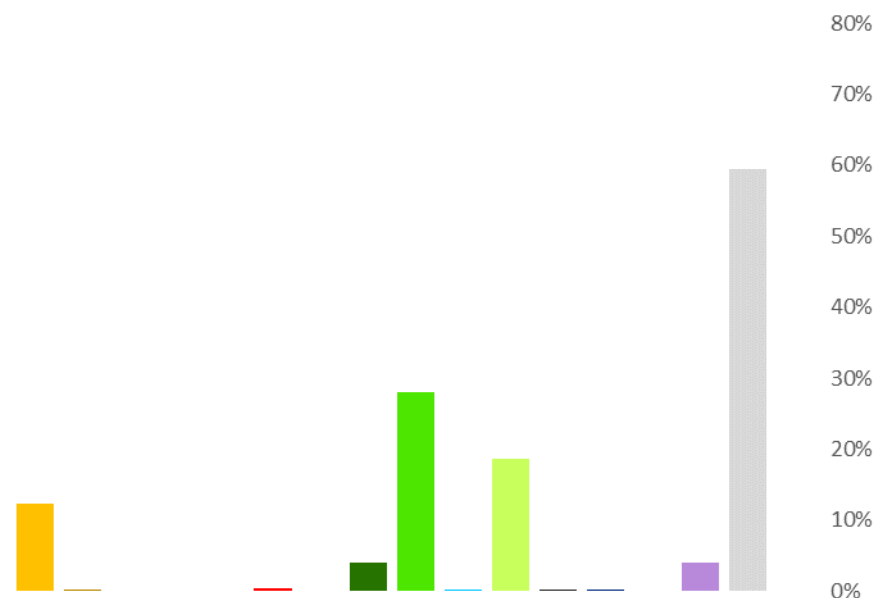
TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

Védelmi célú területi lehatárolások száma

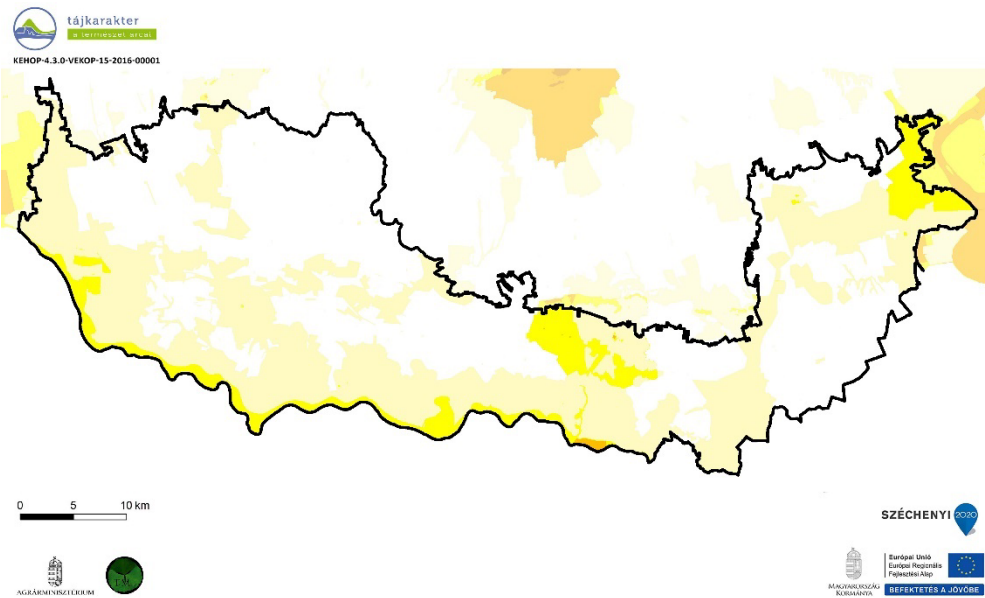
(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/28. térkép)

Védelmi célú területek	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	1549,12	100,00%
Natura 2000 terület	192,22	12,41%
Barlang védőövezet	0,85	0,05%
EU diploma	0,00	0,00%
Naturpark	0,00	0,00%
Természeti emlék	0,00	0,00%
Természetvédelmi terület	7,08	0,46%
Tájvédelmi körzet	0,00	0,00%
Nemzeti park	61,42	3,96%
MAB bioszféra rezervátum	434,95	28,08%
Ramsari terület	3,25	0,21%
Nemzeti ökológiai hálózat	289,70	18,70%
Országos védettségű kulturális örökség	0,93	0,06%
Országos, területi védettségű kulturális örökség	0,57	0,04%
Világörökség terület	0,00	0,00%
Világörökség várományos terület	63,29	4,09%
Nem védett terület	920,87	59,44%

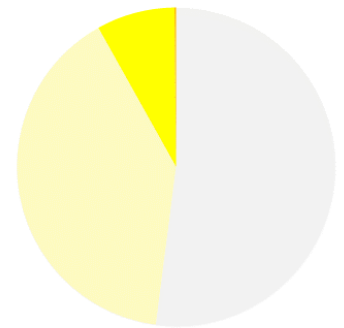

II/29. Megbecsültség

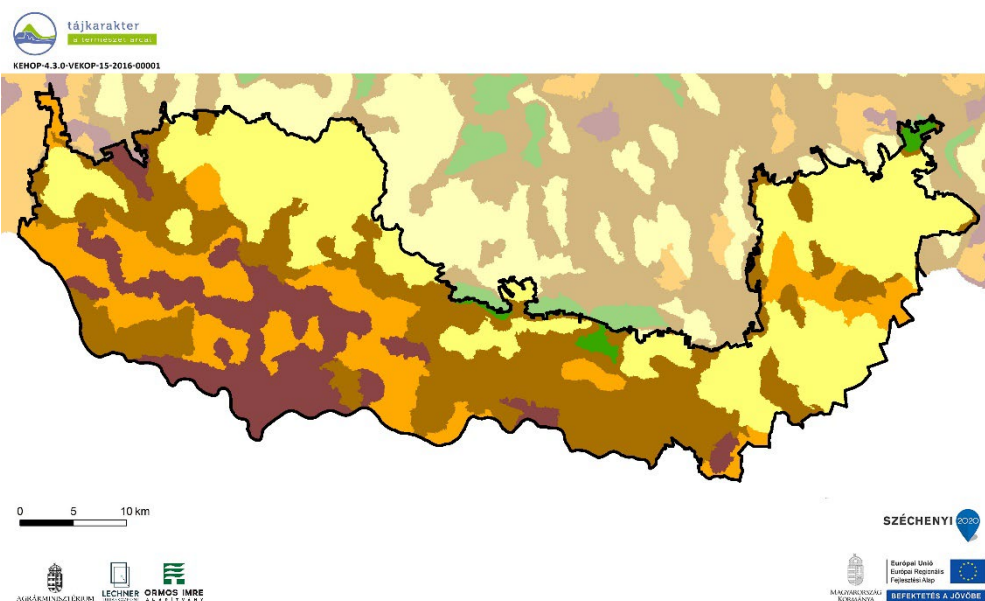

Megbecsültség	Összterület (km ²)	Területarány (%)
Alsó-Dráva mente	1549,12	100,00%
1 - Nincs, igen alacsony	806,15	52,04%
2 - Alacsony	617,05	39,83%
3 - Mérsékelt	123,26	7,96%
4 - Számottevő	2,65	0,17%
5 - Jelentős	0,00	0,00%
6 - Magas	0,00	0,00%
7 - Nagyon magas	0,00	0,00%
8 - Kiemelkedő	0,00	0,00%

(Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/29. térkép)

II/30. Vizuális jellemzők

Vizuális jellemzők	Területe
Alsó-Dráva mente	
Zárt, homogén, szegélyekben szegény területek	18,1
Átlátható, szegélyekben szegény területek	35,2
Átmeneti, közepesen zárt területek	31,9
Szegélyekben gazdag, de nem átlátható, zárt területek	13,8
Átlátható, nyitott, szegélyekben gazdag területek	1,0

A tájat átlátható, szegélyekben szegény területek (35%) és átmeneti, közepesen zárt területek (32%) uralkodnak. Kisebb mértékben zárt, homogén, szegélyekben szegény területek is előfordulnak (18%). (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/30. térkép)

